

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Odbor územního plánování, stavebního řádu
a kultury
28. října 117
702 18 Ostrava

Váš dopis značky/ze dne:
ÚPS/12904/2012/Doh

Naše značka:
34177/ENV/12

Vyřizuje:
Ing. Poláček/I.2321

PRAHA
31. 5. 2012

Věc: Vyjádření Ministerstva životního prostředí k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje v uplynulém období let 2011 - 2012 a požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů aktualizovaných Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje na životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí (dále též jen „MŽP“), jako dotčený orgán v procesu pořizování zásad územního rozvoje, vydává na základě Vaší žádosti ze dne 25. 4. 2012 své vyjádření k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále též jen „zpráva“), která je pořizována v souladu s ustanovením § 42 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Součástí dopisu jsou dále požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů aktualizovaných Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále též jen „ZÚR MSK“) na životní prostředí v souladu s ustanovením § 10i zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Připomínky, podněty, upozornění a doporučení MŽP k návrhu Zprávy:

1. Jelikož jsou na velké části Moravskoslezského kraje, na základě překračování imisních limitů, dlouhodobě vyhlášovány oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, požadujeme, aby v případě nových rozvojových ploch a oblastí byla rámci využití brownfields (zvláště oblast OB2 Ostrava) umísťována pouze taková průmyslová odvětví, která nebudou přispívat ke zhoršení kvality ovzduší v dotčené oblasti.
2. Požadujeme vyhodnocení, případně revizi a upravení návazností vymezeného nadregionálního ÚSES v přesahu hranice Moravskoslezského kraje s krajem Olomouckým a Zlínským. Konkrétně se jedná o nadregionální biocentra č. 88, 65, 30 a 10 a dále o nadregionální biokoridory K86MB, 88MB, 91MB, 103MB, a 143N.
3. V rámci problematiky dopravy navrhujeme zdůraznit rozvoj cyklo dopravy v souladu se současnými trendy, kdy je cyklo doprava chápána jako rovnocenný dopravní mód osobní dopravy pro každodenní využívání. V souladu s Národní strategií rozvoje cyklistické dopravy v ČR se jedná o polyfunkční pozitivní působení cyklo dopravy na občany, jejich zdraví a svobodu pohybu. Jedná se též o bez-emisní environmentálně šetrnou dopravu, úsporu pro občany a otevírání nových podnikatelských možností. Zásadní pro rozvoj cyklo dopravy je výstavba husté sítě oddělených bezpečných

TEL:
267 12 1111

ČNB Praha 1
č.ú. 7628001/0710

IČ:
164 801

fax:
267 310 443

cyklostezek v obcích a cyklostezek spojujících obce pro každodenní dojíždění do zaměstnání a též pro využívání v rámci volného času. Zároveň u všech budoucích dopravních, občanských a pozemních staveb doporučujeme organicky zahrnout výstavbu infrastruktury pro cyklodopravu, včetně infrastruktury určené pro parkování kol.

4. Apelujeme na maximální využívání brownfields pro průmyslové, správní a obytné účely namísto rozšiřování sídelního prostoru do okolních měst a obcí.

Požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů aktualizovaných ZÚR MSK na životní prostředí v souladu s ustanovením § 10i zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí):

1. U všech nových či upravených opatření (návrhů) požadujeme vyhodnotit jejich vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví musí obsahovat vyhodnocení vlivů nových či upravených vymezených ploch, koridorů, oblastí a os jednotlivě, a to na všechny složky životního prostředí. Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy ZÚR MSK na fragmentaci krajiny; střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti), ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, krajinu (zejména krajinný ráz), přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti, vždy zejména s ohledem na naplnění účelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.
2. Při novém vymezení ploch a koridorů požadujeme v maximální možné míře prověřovat řešení ve variantách nebo alternativách a tyto varianty nebo alternativy následně náležitě vyhodnotit a porovnat. V případě variantního řešení záměru vyhodnotí posuzovatel všechny dostupné varianty v aktualizované ZÚR MSK z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) se zájmy ochrany přírody. U varianty podmíněně přípustné navrhne případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala negativní vliv do těchto cenných částí přírody. Dále porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivů na chráněná území a v závěru konstatuje nejvhodnější variantu. V případě, že dle názoru posuzovatele je možné najít vhodnější řešení, která nejsou v aktualizované ZÚR MSK zahrnuta, je možné je ve vyhodnocení uvést a doporučit zařazení varianty návrhu do aktualizace.
3. U všech nových či upravených opatření (ploch, koridorů, záměrů), rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí požadujeme vyhodnocení pravděpodobných střetů s lokalitami výskytu zvláště chráněných, kriticky a silně ohrožených druhů rostlin a živočichů (ve smyslu vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.) relevantních k měřítku aktualizovaných ZÚR MSK a navržení opatření a podmínek využití vzhledem k ochraně životního prostředí.
4. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů aktualizovaných ZÚR MSK na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu aktualizovaných ZÚR MSK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí:

- s jednotlivou plochou či koridorem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit (pouze u nově navržených či upravených ploch a koridorů),
- s novým návrhem ZÚR MSK jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit.

V případě vyhodnocení variant se může výrok lišit k jednotlivým variantám.

5. V rámci vyhodnocení vlivů aktualizovaných ZÚR MSK na životní prostředí musí být provedeno i vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních ploch a koridorů (liniové stavby, rozvojové plochy atd.), tak je nezbytné vyhodnotit návrh aktualizovaných ZÚR MSK jako celek s ohledem na širší vztahy a vazby.
6. Požadujeme vyhodnocení záboru ZPF nově navržených či upravených ploch, koridorů, oblastí a os. Dále požadujeme zejména uvést překryv návrhových ploch s plochami I. a II. třídy ochrany ZPF a s plochami ostatních tříd ochrany.
7. Požadujeme vyhodnotit vliv aktualizovaných ZÚR MSK na ZCHÚ, přičemž je nutno posoudit, zda předkládaný materiál respektuje limity využití území (ochranné podmínky) dané zákonem či zřizovacím předpisem. Zejména je však nutno vyhodnotit, zda v důsledku realizace koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětu a cíle ochrany daného ZCHÚ (dáno zákonem příp. zřizovacím předpisem).
8. U nově navržených (upravených) ploch, koridorů, oblastí a os požadujeme vyhodnotit vlivy na lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem. V rámci hodnocení je nutné zohlednit zejména o jaký konkrétní druh se jedná a to s ohledem na jeho bionomii a stanovištní požadavky.
9. Požadujeme vyhodnotit, zda aktualizované ZÚR MSK naplňují cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů v oblasti ochrany přírody a krajiny (např. Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politika životního prostředí ČR, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Koncepce ochrany přírody a krajiny Jihočeského kraje apod.).
10. Jako součást vyhodnocení požadujeme zpracovat tzv. problémový výkres, do kterého budou současně promítnuty plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu, plochy a koridory pro veřejně prospěšné stavby a zájmy ochrany přírody a krajiny, které vyplývají ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „ZOPK“) a to zejména zvláště chráněná území, území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, přírodní parky, regionální a nadregionální ÚSES. Z požadovaného zákresu by měly být zřejmé možné střety, které je nutno řešit.
11. Požadujeme vyhodnotit, zda nově navrhované či upravované záměry mohou zasahovat i mimo území České republiky. U těchto přeshraničních vlivů požadujeme identifikaci dotčeného území.
12. V případě, že stanoviska orgánů ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK nevyloučí významný vliv aktualizovaných ZÚR MSK na EVL a PO, vyhodnocení vlivů aktualizovaných ZÚR MSK na území EVL a PO musí být zpracováno autorizovanou osobou podle § 45i odst. 3 ZOPK. V závěru vyhodnocení musí být uveden jasný výrok autorizované osoby, zda aktualizované ZÚR MSK mají významný negativní vliv na území EVL a PO, jejich předmět ochrany a územní celistvost či nikoliv. Při zpracování vyhodnocení doporučujeme postupovat obdobně podle Metodického pokynu č. 15 z Věstníku MŽP 11/2007 (přestože vzhledem k době zpracování metodického pokynu se v něm přímo vylučuje použití na koncepcie podle stavebního zákona).

13. Autorizovaná osoba musí vyhodnotit veškeré předložené varianty aktivit z aktualizovaných ZÚR MSK (popř. varianty, které byly po domluvě s ní doplněny pořizovatelem) z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) s ochranou EVL a PO a také jejich předmětů ochrany. U varianty podmíněně přípustné se navrhnou případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala negativní vliv do těchto chráněných lokalit. Autorizovaná osoba porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivů na EVL, PO a jejich předmět ochrany a územní celistvost a ve svém závěru konstatuje nejpříjemnější variantu ve vztahu k zájmům ochrany přírody. V případě, že dle jejího názoru je možné najít vhodnější řešení, která nejsou v aktualizovaných ZÚR MSK zahrnuta, je možné jej ve vyhodnocení uvést a doporučit zařazení varianty záměru. Z uvedeného vyplývá, že v závěru vyhodnocení musí být provedeno porovnání hodnocených variant a doporučení té, která má co nejmenší negativní vlivy na území EVL a PO. Přitom všechny varianty mající významné negativní vlivy na území EVL a PO jsou z hlediska ochrany těchto území nepřijatelné (jestliže je ZÚR obsahuje, nemůže autorizovaná osoba navrhnout souhlasné stanovisko SEA).
14. Závěry vyhodnocení vlivů na území EVL a PO musí být zdůvodněny a jasně formulovány. To znamená, že musí být provedeno vyhodnocení nových (upravovaných) aktivit navrhovaných v aktualizovaných ZÚR MSK ve vztahu ke konkrétním územím EVL a PO a dotčeným předmětům ochrany, avšak v podrobnosti odpovídající informacím poskytnutým ZÚR MSK (nikoli v podrobnosti EIA). Doporučujeme využít formu vyhodnocení ze zmíněné metodiky, tj. u každé hodnocené aktivity ze ZÚR uvést bodové odhodnocení vlivu včetně komentáře (zdůvodnění). V závěru vyhodnocení je nezbytné uvést, zda aktualizované ZÚR MSK jako celek nebudou mít významné negativní vlivy na EVL a PO, nebo díky určitým aktivitám budou mít významné negativní vlivy na EVL a PO (pokud tyto aktivity nebyly přes výsledek hodnocení ze ZÚR MSK vypuštěny, a pak je vhodné je uvést v závěru), anebo zda nelze díky obecnosti ZÚR (navrhovaných aktivit) vyhodnotit vlivy na území EVL a PO a toto musí být provedeno při posouzení níže postavené koncepce nebo záměru.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v.r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

Na vědomí:

- odbor energetiky a ochrany klimatu
- odbor obecné ochrany přírody a krajiny
- odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
- odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
- odbor ochrany vod
- odbor geologie
- odbor odpadů
- odbor environmentálních rizik a ekologických škod
- odbor ochrany ovzduší
- sam. odd. strategie a politiky životního prostředí
- odbor výkonu státní správy IX